

7/15129

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-219/1768/3689
Konu : Yazılı soru önergesi

14.07/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 28/06/2010 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-.24156 sayılı yazı,
b) 06/07/2010 tarihli ve 1726/3541 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Fatma Kurtulan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15129 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-219/1782/3714
Konu : Yazılı soru önergesi

14.07.2010

Sayın Fatma KURTULAN
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15129 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Bitlis Cumhuriyet Başsavcılığının 09/07/2010 tarihli ve B.M. 2010/1716 sayılı yazısı ile Bahçesaray Cumhuriyet Başsavcılığının 09/07/2010 tarihli Ve 2010/3 sayılı yazılarıyla;

Soru önergesinde bahsi geçen N.Y'ye zorla tecavüz edildiği iddiasıyla, şüpheliler Kerem, Mahmut, Kenan ve Uğur hakkında yürütülen soruşturma sonucunda, cinsel saldırı suçundan iddianame düzenlemeyi gerektirecek yeterli şüphe oluşturacak delillere rastlanmadığı gerekçesiyle 09/11/2009 tarihinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği;

Olayda, soru önergesine konu mağdure ile ailesinin çalıştığı iddia olunan ev sahiplerinin sorumluluğu hakkında bir tespit yapılmadığı; zira müştekinin soruşturma kapsamında alınan ifadesinde kendisine tecavüz ettiği iddia olunan şahısların şüpheli sıfatıyla soruşturmaya konu edildiği ve bu nedenle de söz konusu şahıslar dışında kalan kişiler hakkında müşteki tarafından herhangi bir isnatta bulunulmadığından soruşturma yapılmadığı;

Müştekinin tecavüz sonucu hamile kaldığı iddiasıyla ilgili olarak yukarıda bahsi geçen dört kişi hakkında soruşturma yapıldığı; bunun dışında soruşturmaya 34 kişinin daha dahil edildiği iddiasının gerçeği yansıtmadığı;

Soru önergesine konu olayla ilgili olarak Bitlis Ağır Ceza Mahkemesine herhangi bir dava açılmadığı; bu nedenle, bir yargılama faaliyetinin yürütülmesinin söz konusu olmadığı,

Bildirilmiştir.

II- A- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160 inci maddesinde;

"(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar.

(2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür."

B- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161 inci maddesinin birinci fıkrasında;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

"(1) Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; yukarıdaki maddede yazılı sonuçlara varmak için bütün kamu görevlilerinden her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adli görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.";

C- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında;

"(1) Kamu davasını açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir.

(2) Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler.";

Ç- "Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar" kenar başlıklı 172 nci maddesinde;

"(1) Cumhuriyet savcısı, soruşturma evresi sonunda, kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi veya kovuşturma olanağının bulunmaması hâllerinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verir. Bu karar, suçtan zarar gören ile önceden ifadesi alınmış veya sorguya çekilmiş şüpheliye bildirilir. Kararda itiraz hakkı, süresi ve mercii gösterilir.

(2) Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra yeni delil meydana çıkmadıkça, aynı fiilden dolayı kamu davası açılmaz.";

D- "Cumhuriyet savcısının kararına itiraz" kenar başlıklı 173 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

"(1) Suçtan zarar gören, kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde, bu kararı veren Cumhuriyet savcısının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesi başkanına itiraz edebilir.";

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır. Bu hükümler çerçevesinde açılan kamu davasında yargı yetkisi, Anayasanın 9 uncu maddesi uyarınca Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır.

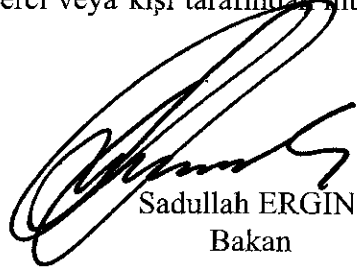
Yine, Anayasanın 138 inci maddesi uyarınca; hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler; hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Öte yandan, mülga 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 148 inci maddesindeki "Kamu davasını açmak için Adalet Bakanı Cumhuriyet savcısına emir verebilir." hükmünün 14/07/2004 tarihli ve 5219 sayılı "Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un çerçeve 3 üncü maddesiyle yürürlükten kaldırılması ve benzer bir hükmün 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda yer almaması; 5271 sayılı Kanunun yukarıda atıf yapılan, 170 inci maddesinin birinci fıkrasındaki, "Kamu davası açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilir." hükmü ile 160 ıncı maddesinin birinci fıkrasındaki, "Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davası açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar." hükümleri dikkate alındığında, soruşturma yapılması ve kamu davasının açılması konusunda Adalet Bakanının Cumhuriyet savcısına emir verme yetkisi bulunmamaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

Yukarıda belirtilen d¼zenlemeler çerçevesinde, işlenen suç sebebiyle yür¼t¼lecek soruşturma veya gör¼lecek davayla ilgili olarak t¼m yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, Bakanlığımız veya herhangi bir makam, organ, merci veya kişi tarafından m¼dahalede bulunulması söz konusu olamaz.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan